

Byť dobrý - bez Boha?

V rozhovoroch o viere alebo o otázke existencie Boha sa stáva, že niekto namietne: "Ja som tiež celkom dobrý človek, veď byť dobrým je možné aj bez Boha." Týmto chce povedať, že nevidí žiadnu nutnosť zaoberať sa otázkou Boha a že napriek tomu môže žiť rovnako dobre ako kresťan. Nasledujúce myšlienky chcú tento názor dôkladnejšie preskúmať a dať podnet k prehodnoteniu celej veci.

Je zrejmé, že aj neveriaci ľudia robia dobré veci. Lekári sa snažia o chorých ľuďoch, hasiči riskujú svoje životy, aby druhých zachránili z ohňa, iní sa zase obetávajú, aby pomohli ľuďom v núdzi. Keď sa prizrieme trochu bližšie, ukáže sa niečo viac z reality. Nejednen lekár sa na jednej strane snaží o život chorých, na druhej strane však napíše posudok na zabitie nenarodených, bezbranných detí. Ako veľa hasičov je neverných svojej manželke a koľko pomocníkov ľuďom v núdzi je vo svojom súkromnom živote slobodných od morálnych nerestí? Ľudia sa dopúšťajú daňových únikov, oklamávajú a znevažujú sa navzájom, sú závistliví, ohovárajú sa, posmievajú sa, sú sebeckí, ľahostajní a leniví, chamtiví, neúprimní a nevďační...

"Byť dobrý" a "urobiť niečo dobré" nie je to isté. Aj ľudia, ktorí spôsobili veľa utrpenia druhým, robili občas dobro. Keď ako kresťania hovoríme o tom, čo znamená byť dobrý, myslíme na niečo iné. Veriaci človek začína na úplne inom východiskovom bode ako človek neveriaci. Veriaci človek prijíma existenciu absolútne dobrého Stvoriteľa, ktorý chcel a súhlasil s existenciou všetkých ľudí a ktorý stvoril každého z nezištnej lásky. Táto viera vedie k zásadne odlišnej predstave lásky, spravodlivosti a pravdy od tej, akú má človek, ktorý v Boha neverí. Predstava, že Boh neexistuje, vedie k inému chápaniu hodnoty a dôstojnosti človeka - človek je produktom náhody, a slepých materiálnych procesov. Keby človek existoval iba ako náhodne vzniknutý zhluk molekúl, nebol by vlastne žiaden dôvod pre to, že ľudský život je hodný ochrany. Tiež by nebolo možné o nikom povedať, že urobil nejakú morálnu chybu, pretože kto by si privlastnil právo určiť, čo je dobré a zlé? Keď neexistuje žiadne absolútne meradlo, musíme každému človeku priznať jeho vlastný rebríček hodnôt. Na akom základe by potom bolo možné tvrdiť, že trpieť je horšie, ako netrpieť alebo žiť je lepšie, ako zomrieť?

Samozrejme tak nikto nezmyslí, čo ukazuje, že je človeku (vedome alebo podvedome) oveľa bližšia predstava zámernej zmysluplnej existencie, ako teória, že všetko je náhoda. Dôsledné premýšľanie o ateistickej predstave o svete jednoducho vedie k absurdným záverom.

Ľudia si často myslia, že si meradlo pre zlo a dobro nájdú sami v sebe, vo svojich pocitoch a intuícii. Pritom si neuvedomujú, že ich subjektívne "dobro" môže byť zároveň zlom pre iného človeka. Kto chce byť skutočne dobrým, musí hľadať to, čo je objektívne najlepšie, nezávisle od svojej vlastnej osobnosti, túžob a pocitov. Iba vtedy si človek môže byť istý, že je to rovnako dobré aj pre druhého. Pri hľadaní toho najlepšieho narážame na otázku o pravde. Čo je to pravdivo najlepšie? Keď si človek túto otázku nepoloží, môže to mať hrozné dôsledky. Môžeme si to znázorniť na nasledujúcom príklade: Človek, ktorý nemá žiadne poňatie o zdravotnej starostlivosti stretne iného človeka umierajúceho od hladu. Pravdepodobne mu predloží bohaté a sýte jedlo a ten vyhladovaný po tom jedle zomrie. Ten človek by ho mohol zachrániť, keby mal zodpovedajúce poznanie, že telo vyhladovaného človeka znesie iba ľahkú stravu.

Pre človeka, ktorý si je vedomý svojej zodpovednosti, musí byť otázka: **Čo je najlepšie?** naliehavou otázkou. **Kde je prameň Pravdy?**

Niektorí považujú človeka za absolútne meradlo vecí. Svet sa ženie za výkonom, inteligenciou a pokrokom a tvrdí, že sa musíme zhodnúť na ľudských právach. Prax ale ukazuje, že v prinajmenšom v krajných situáciách táto teória neobstojí. S veľkým úsilím sa ľudia môžu zjednotiť na určitých hodnotách a pravidlách, ale v čase vojny alebo núdze to celé sklízne do neľudskosti, pretože predsa len každý hľadá svoj vlastný

prospech, pokiaľ neuznáva vyššiu morálnu inštanciu, ktorá mu to nedovolí.

Keď sa na človeka pozeráme ako na absolútne meradlo vecí, prirodzene tým uznávame aspoň možnosť absolútneho meradla. V človeku ho však nájsť nemôžeme, pretože je nedokonalý.

Ateistickí humanisti tiež zastávajú určité ideály. Ale bez uznania jedného absolútneho meradla ideály vyjdú veľmi rýchlo navnivoč, čo je dennodenne viditeľné na živote ľudí. Hoci sa hovorí o hodnote ľudského života, ktorá je neuchopiteľná, predsa je na konkrétnych praktických veciach zrejmé, že žiaľ zostáva iba teóriou. Pozorujeme to na takých príkladoch, ako umelý potrat, eutanázia a sociálna nespravodlivosť. Všade a opakovane je zrejmé, že človek sám zo seba nemá silu držať sa a konať podľa svojich ideálov.

Úprimný človek vidí, že naráža na hranice, ako v poznaní, tak aj v uskutočnení dobra. Kto skutočne chce činiť dobro, bude hľadať toho, kto by ho mohol učiť chápať, čo je skutočne dobré a tiež kto by ho mohol uschopniť to robiť. Uvidí, že to, čo hľadá, nemôže nájsť u ľudí. Mnohí z nás to tiež zažili. Niečo v nás nás nútilo hľadať ďalej. Na konci nášho hľadania stál Ježiš. Iba on sám žil dokonale dobre a zároveň vzdal všetku chválu za to svojmu nebeskému Otcovi. Skrze neho sme spoznali živého Boha – toho, ktorý nám dal túto vnútornú túžbu hľadať dobro a pravdu. Abelard to sformuloval takto: “Dobro spočíva v súhlase s Božou vôľou.”

Robenie dobra a úsilie po tom najlepšom nerobí nás kresťanov ničím zvláštnym. Môžeme a chceme používať to, čo nám dal náš Stvoriteľ pre účel, ku ktorému nám to dal. Bez neho by sme nemohli nič robiť, pretože nikto nemá svoje dary a schopnosti sám zo seba. Toto poznanie nám pomáha pokorne si uvedomovať, ako veľmi sme na neho odkázaní, aby nám dával jasno v otázke dobra. Sme vďační, že sa vždy k nemu môžeme obrátiť, aby nás činil schopnými k robeniu dobra.

Súvisiace témy

- [Prečo veriť v Boha?](#)

Pokiaľ máte myšlienky alebo otázky k tomuto textu, budeme radi, keď nám napíšete.

Vaša e-mailová adresa

Vaša správa

Odosla?

© 2021 www.krestania.info - Všetky práva vyhradené.

Uvedené biblické pasáže sú prevzaté z prekladov: Preklad prof. Jozefa Roháčka © 1936 - 1969, Evanjelický preklad © 1995 – podľa prekladu redakčnej komisie Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v. v SR a Katolícky preklad © 1968 Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím, b. t. 1968.

Články zverejnené na týchto webových stránkach alebo ich časti môžu byť použité v nezmenenej forme pre súkromné účely. Publikovanie alebo použitie týchto dokumentov v akejkoľvek inej forme alebo pre akýkoľvek iný účel podlieha nášmu súhlasu.

Webová stránka môže obsahovať odkazy na internetové stránky tretej strany. Ich zverejnenie neznamená, že ich obsah schvaľujeme, prijímame alebo s ním súhlasíme.